

LIST UČENIKA I DJELATNIKA OSNOVNE ŠKOLE STOLAC

ZRCALO

BROJ 27, ŠK. GOD. 2023./2024.

- ČAROLIJA DUGIH RIJEČI

- Misija Tanzanija

LOL

- UČENIČKI RADOVI

- Dogadaji u školi

= SCHOOLIDIOMS =

- DIGITALNA OVISNOST UČENIKA

GLAZBENA ŠKOLA

- Kratka povijest filma

- ŽUPANIJSKA I ŠKOLSKA NATJECANJA

Suza iz oka

Iz oka krenu suza jedna
I polako, polako licem se spušta,
ne želi da ju uhvati rupčić meki
ona do srca doći mašta.

Dok rupčić briše oko plavo
suza samo kratko na licu zasta,
da istraži dobro puteve do cilja
do mesta iz kojeg ona nastá.

Tu će istražiti pitanje važno:
Zašto i kako je nastala ona,
Je li od tuge, bola il' jada
Ili se nekome ostvarila nada.

Duboko u srcu našlo se svašta,
leptirića mnoštvo šarenih boja,
veseli cvrkut ptičica bajnih
i mnogo, mnogo iskrica sjajnih.

Na pitanje važno, odgovor nađe suza
i nesto tiho ko prva proljetnica,
zadovoljna i ispunjena srećom
Što je bila samo još jedna suza radosnica.

Ema Raič, 8. a

**1. mjesto na školskom natjecanju
u pisanju poezije**

SADRŽAJ

Uvodna riječ ravnateljice	3.
Događaji u školi	4.
Sekcija Domaćinstvo	15.
Glazbena škola	16.
Razgovor s Milom	17.
Čarolija dugih riječi	18.
School Idioms	19.
Kratka povijest filma	20.
Digitalna ovisnost učenika	21.
Razgovor s učenicom generacije	23.
Božićni radovi	24.
Područna škola Masline	26.
Prvi razred	27.
Drugi razred	29.
Treći razred	30.
IV. a	31.
IV. b.....	32.
Peti razred	33.
Učenički radovi	34.
Misija Tanzanija	40.
Vukovar 2024.	43.

Urednici: Klub mladih knjižničara i novinara;
Irena Goluža

Lektori: Danijela Džakula, Irena Goluža,
Bojana Papac, Davor Puljić

Uvodna riječ ravnateljice

Dragi čitatelji Zrcala,

S ponosom vam predstavljamo ovaj izdanak školskih novina, ispunjen entuzijazmom, trudom i ljubavlju prema svakom detalju koji čini našu školsku zajednicu.

Ovim stranicama želimo istaknuti nevjerovatan rad svih naših djelatnika, kako nastavnog tako i nenastavnog osoblja. Naše odgojno-obrazovno iskustvo obiluje njihovom predanošću.

S ponosom promatramo uspjehe naših sekcija koje su tijekom cijele školske godine predstavljale izvor inspiracije. Ovom prilikom želim izraziti duboko poštovanje prema našim odličnim i nadarenim učenicima koji su svojim zalaganjem obogatili našu školu.

Pozivam sve učenike da se pridruže ovoj zajednici empatije, rada i discipline. Neka naša škola bude mjesto gdje se njeguje međusobno razumijevanje i podrška, gdje svaki pojedinac doprinosi ljepoti zajedništva.

Želim svim čitateljima obilje zdravlja, sreće, uspjeha i radosti u svim područjima života.

Hvala vam što nas pratite i dijelite s nama ove trenutke školske radosti!

prof. Katarina Matić

ravnateljica

**Katja Marijanović, 9. a
3. mjesto na likovnom natječaju—Naklada Alfa Mostar**

Događaji u školi

Područna škola Masline obilježila Svjetski dan osoba sa Down sindromom

KNJIŽEVNI SUSRET SA SONJOM JURIĆ

Međunarodni dan dječje knjige obilježava se 2. travnja, na rođendan Hansa Christiana Andersena. Naša škola proslavila je ovaj dan susretom sa književnicom čija djela obožavaju upravo djeca. Sonja Jurić, književnica iz Mostara, bila je naša gošća. Predstavila je svoja djela, razgovarala s djecom i uputila ih kako se ponašati prema djeci koja su na neki način drugačija od ostalih. Kako pobijediti strah od zubara naučili smo iz slikovnice "Najbolji zubar na svijetu".

Učenici su kratkim i veselim programom zahvalili književnici Sonji na druženju.

SVJETSKI DAN ROMA

Zadnji dan prije proljetnog raspusta našom školom su se mogli čuti zvuci pjesama Esme Redžepove te Gypsy Kingsa. Iako naši učenici romske nacionalnosti nisu bili taj dan u školi, njihovi prijatelji iz Vijeća učenika potrudili su se obilježiti Svjetski dan Roma, koji se u svijetu obilježava 8. travnja u čast prvog Kongresa Roma. Članovi Vijeća su ostale učenike upoznali s romskom kulturom, pojasnili značenje boja romske zastave te su svi skupa uživali u romskoj glazbi.

Događaji u školi**„ABECEDA KNJIŽEVNOSTI“ U NAŠOJ ŠKOLI**

Naši učenici su 18. travnja zajedno sa svojim nastavnicima i učiteljima imali priliku uživati u iznimno zanimljivoj predstavi pod nazivom „Abeceda književnosti“ u izvedbi kazališnih glumaca Ive Krešića i Ivana Skoke. Predstava na šaljiv način prikazuje dva svijeta, svijet nastavnika i svijet nestrašnog učenika Andželka Andželovića te nastoji odgovoriti na pitanja mogu li se ta dva svijeta pomiriti i učiti jedan od drugog. Osim što je šaljivog karaktera, predstava je i jako poučna za djecu. Naime, radnja je smještena u učionici na satu hrvatskog jezika, tijekom kojeg nastavnik učenika ispituje književnost pa su djeca imala priliku čuti imena nekih poznatih književnika iz hrvatske i svjetske književnosti te naučiti nešto o njihovim književnim djelima. Sigurni smo kako su djeca, ali i nastavnici i učitelji uživali u izvedbi od prve do zadnje minute.

FEDERALNO NATJECANJE UČENIKA GLAZBENIH ŠKOLA

Na XXV. Federalnom natjecanju učenika glazbenih škola 2023. predstavnike je imala i Osnovna škola Stolac - Odjel Glazbene škole.

Učenik drugog razreda gitare Lazar Perić (klasa Dario Šunjić) osvojio je drugu nagradu u 1. kategoriji (najmlađi), a učenik petog razreda gitare Luciano Raguž (klasa Boris Maričević) osvojio je treću nagradu u 3. kategoriji u veoma jakoj konkurenciji. Kad uzmemu u obzir da je Odsjek Glazbene škole Stolac najmanja glazbena ustanova u BiH s najmanjim brojem polaznika, uspjeh naših učenika je time veći.

'Nadamo se da će ovi odlični rezultati biti poticaj našim učenicima da budu još bolji i da napreduju, kao i da će potaknuti mlađe generacije da postanu naši učenici u budućnosti', poručili su učitelji gitare Boris i Dario.

Događaji u školi**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE**

Osnovna škola Stolac bila je domaćin održavanja Županijskog natjecanja iz matematike za učenike V. razreda. Natjecanje, na kojem je sudjelovalo 27 osnovnih škola održano je 26. travnja 2023. g. Učenici, predstavnici svojih škola, počeli su s izradom zadataka u 10 h, a nakon sat vremena odložili su svoje olovke i papire. Slijedilo je čekanje na rezultate, a to slobodno vrijeme učenici su proveli u kreativnom druženju i upoznavanju našega grada. Kako bi se gosti osjećali što ugodnije, vrijedni djelatnici i učenici naše škole pripremili su različite radionice i aktivnosti pod nazivom „Alisa u zemlji čудesa“. Školskim zidovima zavladali su nesvakidašnji likovi i neobični predmeti, a toj temi prilagođene su i društvene igre koje su učenici igrali u dvorištu škole: XO, Alias, Uno, Čovječe ne ljuti se i dr. Osim sudjelovanja u različitim igrama, učenici i njihovi učitelji mogli su uživati u organiziranoj šetnji uz rijeku Bregavu. Voditeljice tog dijela programa upoznale su ih s našim nadaleko poznatim mostovima, a najviše ih se dojmila priča o Mostu Sare Kašiković, kao i posjeta vodopadu Provalije.

Nakon svih aktivnosti slijedilo je proglašenje pobjednika. Prvo mjesto osvojila je OŠ Ilići Mostar, drugo mjesto pripalo je Osnovnoj školi kardinala Stepinca Neum i treće mjesto zauzela je Osnovna škola Petra Bakule Mostar.

Našu školu predstavljala je učenica V.b razreda Lea Kulaš, koja je pokazala veliko znanje i spremnost.

Događaji u školi

Majčin dan obilježen je priredbom u Područnoj školi Masline

TJEDAN MIRA

Svakodnevno u medijima možemo čuti vijesti o brojnim nemirima, sukobima i ratovima koji se događaju u svijetu. Riječ „mir“ kao da je postala nepoznanica. No, mir ovisi o svakom pojedincu, kao što Dalaj Lama reče: „Nikad ne možemo postići mir u vanjskom svijetu, dok ne postignemo mir sa samim sobom“. Svatko od nas može biti graditelj mira u svojoj okolini. Možda ne možemo promijeniti svijet, ali kao što je rekla Majka Terezija možemo biti kao kap u oceanu koji bi bez naše male kapi bio manji ocean. Stoga je, kao i prethodnih godina i ove godine u našoj školi obilježen Tjedan mira. Povodom tog događaja Vijeće učenika je u suradnji s ostalim učenicima izradilo „klupu mira“. Klupa je simbolično obojana u bijelu boju, te ukrašena crtežima i porukama koje upućuju na važnost mira.

Terenska nastava učenika prvog razreda šk.god.2022./2023.

Događaji u školi

ŠKOLSKI IZLETI

Učenici od 1. do 4. razreda Osnovne škole Stolac i Područne škole Masline zajedno sa svojim učiteljicama su dana, 5. lipnja 2023.g. bili na izletu. Posjetili su Tvornicu keksa i vafla Lasta Čapljina, vozili se vlakom iz Mostara i uživali u ljepotama Parka prirode Hutovo blato. Ostatak dana proveli su u druženju i igri.

Učenici od 5. do 9. razreda posjetili su naš glavni grad Sarajevo.

POSJET STOMATOLOGA

Stomatologinja Dragana iz Doma zdravlja Stolac posjetila je naše prvašice i održala radionicu o važnosti oralne higijene.

Događaji u školi

DANI KRUHA

Centar našega grada 20. listopada 2023. god, zamirisao je raznim pecivima, kolačima i krušnim proizvodima. Naša škola organizirala je Dane kruha i zahvalnosti za plodove zemlje. Marljinost učenika šestih razreda, članova sekcije Domaćinstvo, posebno se pokazala tog jutra. Oni su, naime, zajedno sa svojim razrednicama pripremali voćne salate i palačinke, kako bismo ove godine imali što raznovrsniju ponudu. Učenike su došli podržati roditelji, bake, djedovi i brojni sugrađani. Na samom početku sve nazočne pozdravila je ravnateljica Katarina Matić, a nakon nje učenici su izveli kratak program. Hranu, plodove zemlje i sve nas blagoslovio je stolački župnik don Gordan Božić, a zatim je uslijedila prodaja proizvoda.

POSJET POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Službenici Policijske uprave Stolac su i ove školske godine posjetili našu školu. U utorak 24. listopada 2023. godine obišli su naše prvašice u njihovoj učionici. Cilj posjeta bio je da se prvašići upoznaju s pravilima kretanja u prometu. Policijski službenik Ivan je na zanimljiv način pokazao našim malim učenicima kako sigurno prijeći ulicu. Posjet je izazvao mnogo dječje radosti i veselja.

ETNO SELO BARTOLI

Učenici prvog razreda naše škole posjetili su sve poznatije stolačko Etno selo Bartolović. Vlasnici, Jelena i Nedjeljko Bartolović, odlučili su njemački grad zamijeniti gradićem na Bregavi. Ljubazno su dočekali i ugostili našu djecu. Uz kratak obilazak dobili smo i brojne podatke i zanimljivosti o nastanku ovog etno sela. Imali smo priliku vidjeti različite životinje te odmoriti uz ukusne palačinke i sokove.

Događaji u školi

Učenici devetih razreda su kroz različite aktivnosti obilježili Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

U pratinji nastavnica posjetili su spomenik u središtu grada i upali li svijeće.

*Radovi u školskim dvorištima**MJESEC KNJIGE*

Knjigoljupci diljem svijeta tijekom listopada i studenog obilježavaju Mjesec knjige. Članovi Kluba mladih knjižničara i novinara ovaj su mjesec obilježili različitim aktivnostima. Čitali smo bajke, izrađivali straničnike i slikovnice te organizirali Dane otvorenih vrata u školskoj knjižnici. Učenici su najveće zanimanje za rad knjižničara iskazali na Dанима otvorenih vrata, kada su umjesto knjižničarke izdavali lektirna djela.

Događaji u školi

MEĐUNARODNI DAN DJETETA

Međunarodni dan djeteta obilježava se svake godine 20. studenog s ciljem boljeg razumijevanja, prihvatanja i dobrobiti svakog djeteta. Tim su povodom u našoj školi održane sportske aktivnosti učenika predmetne nastave (vuča konopa, poligon, štafeta) koje je organizirao i proveo nastavnik Goran Bošković.

Prava djeteta su jedinstvena i trajna. Djeca su naša budućnost i svaka nova generacija bi trebala imati priliku za stvaranje boljeg svijeta dostojnog djeteta.

MEĐULJUDSKI ODNOŠI

Predstavnice Centra za mentalno zdravlje Stolac, psihologinja Antonela Marković i socijalna radnica Gordana Raguž, održale su predavanje našim učenicima od 6. - 9. razreda na temu "Međuljudski odnosi".

MEĐUNARODNI DAN LJUDSKIH PRAVA

Međunarodni dan ljudskih prava obilježava se svake godine 10. prosinca, na dan kada je potpisana Opća deklaracija Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima. Povodom toga je i u našoj školi ovaj dan kao i Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama obilježen kroz različite aktivnosti.

Učenici su zajedno sa svojim nastavnicima i pedagoginjom iznosili mišljenja o ljudskim pravima, toleranciji, poštivanju i slobodama kroz radionicu „Ljudska prava očima djeteta“. Likovno su se izražavali, izrađivali plakate i izlagali prezentacije.

Poslali su jasnu poruku da svi imaju pravo na uživanje istih ljudskih prava i temeljnih sloboda, te da poštivanje ljudskih prava vodi stvaranju boljeg društva s više jednakosti, pravde i slobode.

Djelatnici škole podržali su Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama zajedničkom slikom ispred panoa „Stop nasilju nad ženama“.

Događaji u školi**BOŽIĆNA PRIREDBA**

Učenici Osnovne škole Stolac ove su godine još jednom zasjali svojom kreativnošću i talentom na pozornici Kulturnog centra. Marlivo su pripremali svoje točke za Božićnu priredbu kako bi publici pružili nezaboravan doživljaj. Sve prisutne pozdravila je ravnateljica škole, gđa. Katarina Matić, nakon čega je pozornicu prepustila učenicima, pružajući im priliku za iskazivanje svojih talenata. Program priredbe obuhvatio je tradicionalne elemente blagdana, uključujući božićne pjesme Školskog zbora te scenske prikaze rođenja Isusa Krista. S druge strane, moderni plesni nastupi dodali su svježinu ovoj čaroliji. Različite emocije učenici su izazvali izvođenjem recitacija i čitanjem literarnih radova. Matica hrvatska ograna Stolac nagradila je najkreativnije radove na temu „Majka“.

*Događaji u školi***VALENTINOVO**

Valentinovo u našoj školi donosi mnogo veselja i kreativnih aktivnosti. Uređenje škole za ovaj dan bilo je zabavno za učenike, ali i za djelatnike. S nastavnicom likovne kulture učenici su izrađivali različite ukrase. Srca od papira i kartona te crvene ukrasne trake krasile su školu i stvorile ljubavnu atmosferu. Fotokutak s balonima, rekvizitim i pozadina s motivima Valentinova izmamili su osmijehe mnogih učenika i djelatnika naše škole, stvarajući tako nezaboravne uspomene. Valentinovo je u našoj školi potaknulo osjećaj zajedništva, radosti i ljubavi!

DAN RUŽIČASTIH MAJICA

Dan ružičastih majica obilježava se s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije vršnjačkog nasilja. Učenici i nastavnici zajedno su sudjelovali u aktivnostima koje su promovirale ljubaznost i poštovanje. Cijela škola podržala je inicijativu nošenja ružičastih majica kao simbola podrške i solidarnosti protiv vršnjačkog nasilja. U sklopu održavanja ovog dana održane su likovne i kreativne radionice u kojima su učenici izrazili svoju kreativnost, radili panoe i okvire za slikanje. Time su istaknuli važnost zajedništva i podrške među učenicima. Učenici su također imali priliku sudjelovati u pisanju problemskih članaka kako bi izrazili svoje mišljenje o vršnjačkom nasilju. Kroz ove članke potaknuli su nas na razmišljanje o načinima poboljšanja školske klime. Kroz sve ove aktivnosti škola je doprinijela stvaranju pozitivnog okruženja i ostavila dojam o važnosti podrške i solidarnosti unutar škole.

Događaji u školi**HUMANITARNA PRODAJA NARCISA**

Učenici naše škole te učenici Osnovne škole Crnići i Srednje škole Stolac zajedno sa pedagoginjama organizirali su prodaju narcisa na centru grada 7.ožujka 2024.god. Time su obilježili Međunarodni dan posvećen borbi protiv raka dojke. Sav prikupljeni novac doniran je potrebnim obiteljima.

ŽUPANIJSKO NATJECANJE RECITATORA

Županijsko natjecanje učenika osnovnih škola u recitiranju održano je u utorak 12. ožujka 2024.god. u Hrvatskom domu herceg Stjepana Kosače u 11 sati. Domaćin ovog natjecanja bila je Osnovna škola Antuna Branka Šimića Mostar. Našu školu predstavljala je talentirana i vrijedna učenica 6. a razreda Mihaela Raguž.

Svojom interpretacijom stihova osvojila je srca stručne komisije i svih nazočnih te tako zauzela izvrsno 2. mjesto. Mihaela je interpretirala pjesmu „Suza iz oka“, autorice Eme Raič, učenice 8. a razreda.

TERENSKA NASTAVA RAZREDNE NASTAVE

U sklopu terenske nastave, predviđene NPP, učenici trećih i četvrtih razreda OŠ Stolac te PŠ Masline, 13. ožujka 2024. god. posjetili su gospodarstvene objekte u našem užem zavičaju: MA COM - tvrtku za obradu plastike i Autoradnju MRČE na Hodovu te Etno selo BARTOLI i STOL PAK - tvrtku za proizvodnju papirne ambalaže na Radimlji.

Educirani djelatnici i ljubazni vlasnici istih srdačno su dočekali i proveli znatiželjne učenike kroz spomenute objekte, objasnili im proces proizvodnje te prezentirali djelatnosti koje obavljaju. U Etno selu Bartoli učenici su imali priliku vidjeti ljepotu čiste prirode i poigrati se s domaćim životnjama uz tiki žubor Radimlje.

Hranimo se zdravo!

Sekcija: Domaćinstvo

Ubrzani način života i različiti izazovi stavlju naše mlade na različite kušnje. Jedna od njih je i neredovita i nezdrava prehrana. Statistike govore da je sve više pretile djece školskog uzrasta. Često konzumiranje brze hrane (fast food) dovodi do unosa prevelike količine šećera, masnoća i soli. Ovakav način prehrane kroz duži vremenski period može rezultirati pojmom raznih bolesti, od dijabetesa tipa B, hormonalnih poremećaja, pretilosti i dr.

Stoga su naši učenici VI. a odjela na satu sekcijske Domaćinstvo pripremali jedan zdravi, hranjivi kašasti sok (engl. smoothie).

Kašasti sok nastaje miješanjem različitih vrsta voća, povrća i orašastih plodova uz dodatak vode, mlijeka ili jogurta.

Praktična nastava na satu fizike

Učenici devetih razreda naše škole na satu fizike pokazali su vrhunsko znanje i u praktičnom radu. S nastavnicom Kristinom Pažin pravili su makete gibanja. Pravljenjem ovih maketa praktično su povezali s teorijom. Malo je reći da su učenici uživali u ovom obliku nastave.

Obnovljen kabinet informatike

Naša škola svakodnevno radi na podizanju kvalitete učenja. Trudimo se učenicima i djelatnicima omogućiti kvalitetniji i uspješniji nastavni proces. U tom cijelom procesu radi se i na obnavljanju kabineta. Posljednjih mjeseci renovirao se i kabinet informatike. Zatim je uslijedila zamjena dotrajale i neupotrebljive opreme te kompletno internet umrežavanje škole. Nova računala postavljena su i već u uporabi. Uređenjem kvalitetnog kabinetskog prostora napravljen je još jedan korak u unapređenju uvjeta za izvođenje odgojno-obrazovnog rada.

Glazbena škola

Glazbena škola već godinama djeluje kao dio Osnovne škole Stolac. Generacije učenika ovdje su naučile prve note. Pohađanje Glazbene škole možda se čini kao dodatni teret, ali je zapravo jedno novo i predivno iskustvo. Osim pohađanja solfeggia i instrumenata, učenici glazbene škole čine i školski zbor.

Naš je zbor 13. prosinca 2023.g. sudjelovao na Božićnoj smotri zborova, koja je održana u dvorani Hrvatskog doma herceg Stjepana Kosače u Mostaru. Također moramo spomenuti i božićnu priredbu koja se održala 20. prosinca 2023.g. u Kulturnom centru u Stocu. Nastupali smo s pjesmama: *Tri kralja jahahu*, *Gloria*, *Božić bijeli* te kao šećer na kraju *Raduj se cijeli svijete*, gdje su nam se u pjevanju i plesu pridružili i ostali učenici naše škole.

U Glazbenoj školi proširujemo svoje znanje i glazbeno se obrazujemo zahvaljujući svim našim nastavnicima, koji nam osim učenja pomažu i s ostalim izazovima. Svake godine sve više učenika upisuje Glazbenu školu, što čini našu malu zajednicu još zabavnijom i zanimljivijom.

Na kraju ne možemo ne spomenuti i nove instrumente, klavir i gitaru, za koje je naša škola bogatija od ove školske godine. Na tome moramo zahvaliti našoj ravnateljici Katarini Matić, koja nam je priuštila mnogo pozitivnih promjena u Glazbenoj školi.

Danka Perić i Vita Marić

HARMONIKA

Harmonika je čarobna riječ za zabavu. To je instrument koji proizvodi neopisive zvukove uz koje se pjeva i veseli.

U Glazbenoj školi učim svirati ovaj instrument već pet godina. Jako mi je zabavno. Učim razne melodije, kako je nastala glazba i sve o njoj. Prof. Dario Šunjić podučava me svirati harmoniku. Zanimljivo mi je na satu s njim jer mi na poseban i zanimljiv način prenosi svoje znanje.

Ovaj instrument mi se sviđa jer je malo zahtjevniji i trebaš biti jako koncentriran na ono što sviraš i što profesor govori. Na početku učenja nije bilo lako. Prvo sam se upoznao s instrumentom, zatim sam usvajao pravilno sjedenje i držanje instrumenta, kao i kako pravilno držati ruke. Kasnije slijede vježbe za mijeh, pojedinačno vježbanje ruka, a onda spajanje obje ruke. Potreban je velik trud kako bi se proizvela melodija, ali kad se uspije slijedi neopisivo zadovoljstvo i ponos na samoga sebe. Uživanje u naučenim notama i zvucima čine u meni osjećaj ispunjenosti i shvatim da se trud isplatio.

Tomislav Terkeš

Razgovor s Milom

Dragi čitatelji, u ovom broju Zrcala razgovarali smo s našom umirovljenom djelatnicom Milom Dodik. Mila je s nama podijelila savjete i iskustva koja je stekla tijekom svog radnog vijeka. Pročitajte što nam je poručila....

Z: Draga Mila, kako ste?

M: Hvala na pitanju. Bogu hvala, dobro sam, što svima želim.

Z: Možete li nam reći nešto o sebi? Gdje ste se školovali, gdje ste radili, čime ste se sve u životu bavili...?

M: Rođena sam u Varešu, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju. Studij sam počela u Sarajevu na Filozofskom fakultetu, gdje sam i diplomirala. Nakon studija sam počela raditi u gradskoj knjižnici u Varešu. Na mjestu rukovoditeljice zatekao me je rat. S obitelji sam napustila rodni grad i tijekom rata smo bili u Njemačkoj, u rodnom gradu književnika Lessing-a. Tu sam povremeno radila u knjižnici u Lesing Zentrum-u. Nakon rata smo se vratili i stjecajem okolnosti, zatekli u Stocu, jer je naša imovina u Varešu bila usurpirana. I moje rodno mjesto. Inače sam se bavila pisanjem, novinarstvom, kulturom.

Z: Koji posao Vas je najviše ispunjavao?

M: Rad u knjižnici i kulturi uvijek me ispunjavao, jer tu ima puno kreativnosti. Daje vam mogućnost oplemenjivanja.

Z: Što biste izdvajili kao prednosti, a što kao mane naših zvanja?

M: Vrlo plemeniti pozivi, u kojima morate biti osoba s puno empatije i strpljenja. Ako ih radite srcem, jako izgarate, relativno brzo.

Z: Sjećate li se nekih zgoda s učenicima ili kolegama?

M: Ne bih izdvajala ništa posebno, svaki dan je bio zgodna za sebe, uglavnom cijeli radni vijek bio je vrlo dinamičan.

Z: Uživate li u umirovljeničkim danima? Kako provodite svoje vrijeme?

M: U mirovini je sve opuštenije, bez užurbanosti; družim se s prijateljima, pišem, putujem, lijepo je.

Z: Znamo da ste rodom iz Vareša. Jeste li se ikada poželjeli vratiti u taj grad?

M: Svi ljudi oko mene znaju koliko mi Vareš znači. Da, on će uvijek i zauvijek biti u mom srcu, kao i većini ljudi, mojih prijatelja iz Vareša. Jako je kompleksan odgovor na ovo pitanje. Zato ću samo reći, moji prijatelji i ja sastajemo se svako ljeto u Varešu. Ponosna sam što sam Varešanka.

Z: Što biste preporučili našim učenicima za čitanje, a da nije dio obvezne lektire?

M: Veliki propust bi bio umrijeti, a nikad ne čitati Andrića, Dostoevskog, latinoameričke, skandinavske pisce...

Z: Za kraj, imate li neku poruku za učenike i djelatnike naše škole?

M: Učitelji, svi djelatnici škole, ostanite i dalje plemeniti i empatični. Učenici učite, jer činite to za sebe.

Z: Hvala Vam na razgovoru!

M: Hvala vama!

NJEMAČKI JEZIK—ČAROLIJA DUGIH RIJEČI

Pripremila: Mirela Žilić

Jeste li ikada čuli za riječ

"*Donaudampfschiffahrtselektrizitätenhauptbetriebswerkbauunterbeamten gesellschaft*"?

Možda zvuči poput izazova za izgovor ili šale, ali zapravo je to najduža riječ u njemačkom jeziku sa čak 79 slova!

Njemački jezik poznat je po svojoj sposobnosti stvaranja dugih riječi spajanjem različitih dijelova, kako bi se izrazili specifični koncepti.

Osim "*Donaudampfschiffahrtselektrizitätenhauptbetriebswerkbauunterbeamten gesellschaft*", postoje i druge impresivne riječi poput:

1. **Rindfleischkettierungsüberwachungsaufgabenübertragungsgesetz** - 63 slova (Zakon o delegiranju zadatka za nadzor označavanja govedine)
2. **Kraftfahrzeug-Haftpflichtversicherung** - 36 slova (Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila)
3. **Bezirksschornsteinfegermeister** - 27 slova (Majstor dimnjaka četvrti)
4. **Rechtsschutzversicherungsgesellschaften** - 39 slova (Društva za osiguranje pravne zaštite)
5. **Donaudampfschiffahrtsgesellschaft** - 27 slova (Dunavska parobrodarska kompanija)

Ove riječi možda izgledaju kao niz nepovezanih dijelova, ali imaju smisao. Dugim riječima u njemačkom jeziku možda možemo zavidjeti ili se čuditi, ali one također odražavaju bogatstvo i složenost jezika te kreativnost njegovih govornika. Ovi primjeri samo su dio čarolije njemačkoga jezika, koji nas uvijek iznova zadivi svojom jedinstvenošću.

U svijetu jezika, njemački se ističe po riječima koje često izgledaju kao niz nepovezanih dijelova i predstavljaju izazov za izgovor, ali istovremeno upravo one otkrivaju složenost i bogatstvo jezika.

Njihova jedinstvenost čini njemački jezik nevjerojatno zanimljivim i intrigantnim, uvodeći nas u svijet u kojem se riječi mogu spojiti na neočekivane načine.

SCHOOL IDIOMS

To draw a blank - not to be able to remember something

To put one's thinking cap - to think hard about something

To figure something out - to discover something or to resolve a problem

To rack one's brain - to think long and hard about something

To daydream - to fantasize instead of paying attention to one's surroundings

To be lost in thought - to be completely consumed by thought

Teacher's pet - a student who is clearly the favourite of the teacher and often receives special treatment

Bookworm - a person who loves to read

Class clown - a student who often makes jokes instead of paying attention and doing the work

To pass with flying colours - to easily accomplish something

To breeze/sail through - to easily succeed at sthg

To ace - to get an A

Cheat sheet - a piece of paper with answers written on it that students use to cheat on a test

To bomb - to get a terrible grade on a test

A piece of cake - something is very easy

To play hooky - to miss school without having a valid reason or excuse

To cut/ skip class - to intentionally miss class

To hit the books - to study

To pull an all-nighter - to stay up all night studying

To learn by heart - to completely memorize something

To cram - to study a lot right before a test

To burn the midnight oil - to study late at night

To burn the candle at both ends - to go to bed late and wake up early

To call on someone - to ask a student to answer a question

To drop out - to leave school

SEKCija: LET'S HAVE FUN

Kratka povijest filma

Pripremila: Danijela Džakula

PRVI FILMOVI

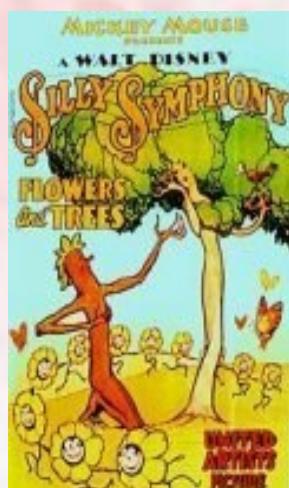
Prvu filmsku projekciju na svijetu održala su dvojica Francuza, fotografi, braća Lumiere. Bilo je to 28. prosinca 1895. Oni su u jednoj pariškoj kavani, pomoću uređaja koji se zvao kinematograf, prikazali prvi film. Njihovi su filmovi bili nijemi, crno-bijeli. Jedan je film prikazivao (i zvao se) *Ulazak vlaka u stanicu*, a drugi *Izlazak radnika iz tvornice*. To su bili prvi dokumentarni filmovi.

NIJEMI FILMOVI

U igranim filmovima pojavili su se prvi filmski glumci. Najpoznatiji glumac u nijemim filmovima bio je Charlie Chaplin. On se proslavio likom nespretnoga skitnice dobrog srca. U nijemim filmovima bili su natpisi kojima se objašnjavalo što se događa ili o čemu likovi razgovaraju. Imali su glazbenu pratnju: obično je u dvorani bio klavir i netko je svirao.

Prvi zvučni film prikazan je 1927. godine. Bio je to američki film *Pjevač jazza*. U njemu je glumio (i pjevao afroamerikanac Al Jolson. Izgovorio je samo nekoliko rečenica. Pojava zvučnog filma nije zaustavila nijeme filmove. Oni su se i dalje snimali i bili su vrlo popularni.

CHARLIE CHAPLIN

Nakon zvuka došlo je vrijeme i za boju. **Prvi film u boji** nije bio igrani film, nego crtani. Walt Disney prikazao je taj film 1932. godine. Film se zvao *Cvijeće i drveće*. Igrani film bilo je teže snimiti u boji jer se u ono vrijeme ručno bojalo pa su u boji bili samo važniji detalji u filmu.

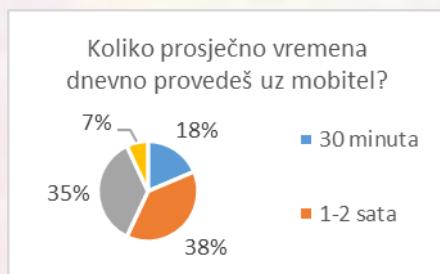
DIGITALNA OVISNOST UČENIKA

Iz ureda pedagoginje

Prema dostupnim podatcima broj korisnika interneta u svijetu svake godine je sve veći i veći. Procjenjuje se da u svijetu pristup internetu ima gotovo tri milijarde korisnika. Primamljivi sadržaji koje nudi internet, njegova sveopća dostupnost i sve veći broj korisnika u sve mlađim dobnim skupinama dobra su osnova za nastanak ovisnosti o tom mediju.

U anonimnoj anketi „Digitalna ovisnost učenika“ koja je provedena u Osnovnoj školi Stolac sudjelovalo je ukupno 88 učenika, među njima 47 djevojčica i 41 dječak. Sudjelovali su učenici šestog, sedmog, osmog i devetog razreda. Temeljni cilj istraživanja bio je ispitati navike i iskustva učenika u korištenju interneta.

Graf br. 1

Prema anketi najveći broj učenika koristi mobitel 1-2 sata dnevno (38%), dok više od 5 sati na mobitelu proveđe 7% učenika.

Graf br. 2

Važan podatak je dužina korištenja interneta što je prikazano na grafu broj 2.

- Najveći broj učenika koristi Internet 3-5 sati (44,31%), zatim 1-2 sata (34,09%), a najmanji udio (4,54%) koristi Internet više od 5 sati.

Graf br.3

- Manji broj učenika, njih samo 9 % nažalost, uz sve mogućnosti i digitalne obrazovne sadržaje koje Internet nudi, koristi ga za učenje, dok većina učenika Internet koristi za zabavu (55,68%).

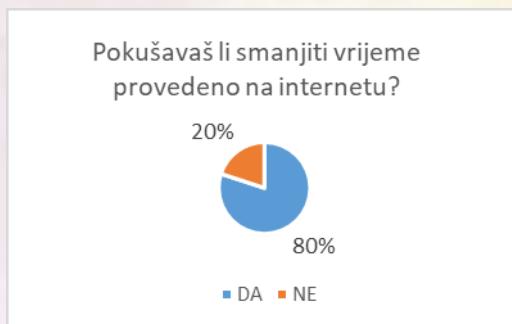
Tablica br. 1

Koje od navedenoga i u kojoj mjeri koristiš?	Ne koris-tim	Rijet-ko koris-tim	Često koris-tim	Stal-no koris-tim
Facebook	79%	15%	6%	2%
Insta-gram	37%	22%	18%	7%
TikTok	27%	12%	30%	35%
You tube	4%	35%	35%	22%

- U tablici broj 1 prikazani su razlozi pristupa internetu. 35% učenika stalno koristi TikTok, dok isti postotak učenika Youtube često koristi, jer im omogućuju zabavu i online druženje.

- Društvenu mrežu Facebook ne koristi čak 79% učenika.

Graf br. 4

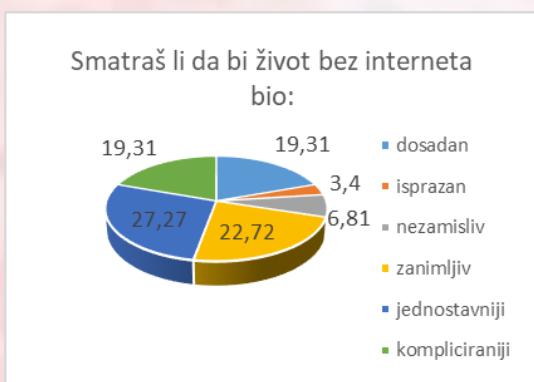
- Prema rezultatima ankete, 80% učenika svjesni svog učestalog i dugotrajnog korištenja interneta pokušavaju riješiti problem smanjenjem vremena provedenog na internetu.

Graf br. 5

- Izgleda da većina ispitanika (55%) ostaje duže u igranju video igrica nego što su planirali, dok manji postotak (45%) ostaje u okviru planiranog vremena. Ova analiza ankete ukazuje da veći dio ispitanika može imati sklonost produžavanju vremena provedenog u igranju video igrica.

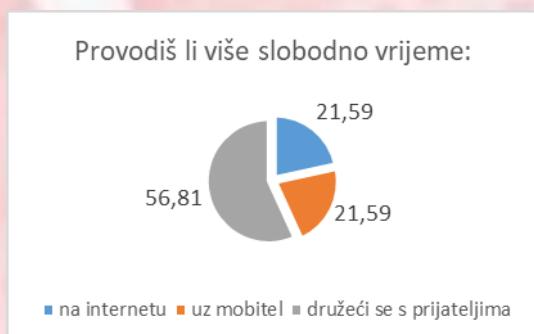
Graf br. 6

- Najveći broj učenika smatra da bi život bez interneta bio jednostavniji (27,27%).
- Manji broj učenika smatra da bi takav život bio nezamisliv, dok 19,31 % učenika misli da bi život bez interneta bio dosadan.

Graf br. 7

- Analiza ankete pokazuje da veći broj ispitanika provodi slobodno vrijeme družeći se s prijateljima (56,81%). Slijede aktivnosti kao što su korištenje interneta (21,59%) i mobitela (21,59%), pri čemu je njihova popularnost jednak.
- Ova analiza pokazuje da su socijalne interakcije i druženje s prijateljima dominantne aktivnosti u slobodno vrijeme među ispitanicima.

Navedeni podatci u provedenoj anketi pokazuju da gotovo polovina anketiranih učenika svoje slobodno vrijeme provodi uz digitalnu tehnologiju, stoga je nemoguće u potpunosti pratiti što djeca istražuju, gledaju na svojim pametnim telefonima, televiziji te na internetu. Naravno, u tom slučaju roditelji, odgajatelji i učitelji trebali bi upućivati djecu te im davati savjete kako što bolje iskoristiti današnje medije.

Uz sve mogućnosti koje mediji pružaju djeci postoje negativni utjecaji na djecu, odnosno na njihov razvoj. Zbog toga je djeci važno ukazati na neprimjerene sadržaje koji se mogu pojaviti kroz digitalne medije te tako spriječiti negativne posljedice koje bi se mogle dogoditi.

Razgovor s učenicom generacije

Na temelju kriterija utvrđenih na razini škole, a u skladu s aktualnim zakonskim propisima, škola bira učenika/učenicu generacije. Naša prošlogodišnja učenica generacije je **Ema Marić**, koja je našim novinarima odgovorila na pitanja kroz koja ćemo je bolje upoznati.

Z: Ema, zahvaljujemo ti na ovom razgovoru. Za početak, možeš li se našim čitateljima kratko predstaviti?

E: Ja sam Ema Marić. Rođena sam 20.9.2008. godine u Dubrovniku. Živim u Stocu sa svojim roditeljima. Trenutno pohađam gimnaziju u Stocu.

Z: Izabrana si za učenicu generacije prošle školske godine, čestitamo ti na tome! Jesi li to očekivala i kako si se u tome trenutku osjećala?

E: Hvala na čestitkama! Nisam očekivala da ću biti učenica generacije, o tome uopće nisam razmišljala. Osjećala sam se počašćeno jer je u mojoj generaciji konkurenca bila jaka i velika.

Z: Sviđa li ti se srednja škola koju si izabrala? Imaš li omiljene predmete?

E: Upisala sam školu koju sam željela zbog plana, programa i širokog obrazovanja koje mi je potrebno za daljnje školovanje. Upoznala sam nove prijatelje i mislim da sam se dobro snašla. Omiljeni predmeti su mi fizika i matematika.

Z: Što planiraš nakon gimnazije?

E: Nakon gimnazije planiram polagati državnu maturu i pokušati upisati elektrotehniku na nekom od hrvatskih sveučilišta.

Z: Koliko vremena provodiš učeći?

E: Koliko vremena provodim učeći, ovisi od potreba narednog dana i obima gradiva. Nekad je to skoro ništa, a nekad je cijeli dan.

Z: Imaš li slobodnog vremena za hobije? Kako sve obveze usklađuješ?

E: Slobodnog vremena imam dovoljno, provodim ga u druženju sa prijateljicama i obitelji.

Z: Što misliš da jedan dobar nastavnik mora imati?

E: Da bi netko bio dobar nastavnik, on prvo mora biti dobar čovjek.

Z: Tko ti je najveća podrška u životu?

E: Najveća podrška u životu mi je obitelj.

Z: Želiš li nešto poručiti našim učenicima?

E: Učenicima poručujem neka uče. Svi ćemo steći određena zvanja, ali moramo imati i znanje. Onaj koji ima znanje, sloboden je čovjek. Znanje je jedino bogatstvo koje ti nitko ne može oduzeti.

Z: Brzi odgovori; najdraži/a:

boja - crvena

godišnje doba - zima

film – Bure baruta

knjiga - Blank

društvena igra – Čovječe, ne ljuti se

grad - Stolac

sport - tenis

pjevač/ica – Ima ih više, ne mogu se odlučiti samo za jednog.

hrana - pizza

životinja - pas

Sekcija: Klub mladih knjižničara i novinara

Božićni radovi

Moja mama

Moja mama je odlična mama. Moja životna cesta kreće s njom. Kada sam se rodila moja mama pružila je puno ljubavi i nježnosti. Njene tople oči tako su me milo gledale. Njen topli zagrljaj pruža sigurnost. Moja mama je najnježnija. Nikad nije umorna za razgovor sa mnom. Volim provoditi vrijeme s mamom jer ima zanimljive priče. Nikad nije umorna pomoći mi. Moj majci mogu reći sve svoje tajne. Svaki moj problem ona pretvori u smijeh i sve je lakše. Najviše volim kad dolazim iz škole, a mama me čeka na prozoru, vidim njenu zabrinutost, ali kad me ugleda razvuče svoje usne u najljepši osmijeh, a njene oči ožare se i vidim veliku ljubav. Moja majka za mene je uzor jer jednog dana želim biti poput nje. Volim svoju mamu najviše na svijetu.

Pjesma za majku

Nacrtat ću čestitku
I ubrati jedan cvijet
To će biti mami draže
Nego cijeli svijet.

Za njene tople i meke ruke
koje me grle.
Za riječi koje mi šapuće
blage i mile.

Za sjajne oči što me brižno prate.
Za ljubav veću od plavog mora
planina, nizina i gora.

Za brigu, za osmijeh,
za život i svaki novi dan.
Hvala ti mama
za svu ljubav i za miran san.

Ivan Bosco Šutalo, 5.raz.
(2. mjesto)

Dora Šutalo, 4.raz.
(1. mjesto)

Majka

Biće koje nam je darovalo život i koje volimo najviše na svijetu su naše majke. Majčinska ljubav je najčistija ljubav koja nas prati cijeli život, rušeći sve prepreke i granice. Majka je naš najveći oslonac i podrška. Žena koja je provela mnoge neprospavane noći uz nas od prvih zubića. Uvijek je spremna utješiti nas, zagrliti i neizmjerno voljeti.

Kroz život ih prate razne brige i poslovi. Na tom putu im je najvažnija sreća i zdravlje njihove djece, jer im je majčinstvo na prvom mjestu. Uvijek pronađu način kako razveseliti i oraspoložiti svoju djecu. One su naši najbolji prijatelji i čuvari naših tajna. Uče nas kako biti dobar, poštivati starije i pomagati. Nažalost ima toliko djece diljem svijeta pogodjene bolestima, potresima i drugim katastrofama koja su ostala bez svojih majki i koji neće osjetiti njihove tople zagrljaje. Zato poštujmo i volimo svoje majke jer one su naš ponos.

Marko Papac, 4.raz.
(3. mjesto)

Majka je biće najbliže nebu

Jeste li se ikada zapitali što predstavlja riječ majka? Ta riječ u meni budi neku toplinu i sigurnost. Ne podsjeća me samo na ženu koja me rodila, na majčinsku figuru, već na nešto što ima mnogo dublji smisao. Vratimo li se više od 2000 godina unatrag, što ćemo opaziti? Kraljeve, njihove podanike, veličanstvene građevine.... Ne, ugledat ćemo majku. Iz nemoglu, odbačenu od drugih, u malenoj staji porodila je Isusa. I danas majke diljem svijeta trpe za svoju djecu. Daju sve što mogu dati, otkidaju od svoga zalogaja. Nitko ni ne pomisli što to majke proživljavaju na našim životnim putovanjima. Koliko se brinu? Zašto? Zato što im je sve što imaju u nama. Vjeruju u nas, želete nas pripremiti za onaj trenutak kad njih više ne bude i svaki dan misle o tome. Obilježili smo nedavno i pad grada Vukovara. Poginulo je previše mladih, nevinih ljudi; ali što je s njihovim majkama? Koliko su suza isplakale, koliko su krunica izmolile? Na to nitko ni ne pomisli. Majčinska ljubav dana je od Boga. One su uzor, one su utočište i svetice bez aureole. Pogledajte majčine oči i zauvijek ćete ih se sjećati, jer najljepše su oči majke. S vremenom će sijediti kosa, naborati se ruke, ali oči nikada ne stare. Taj blagi, ali opet ozbiljni pogled, govori ti sve. U ocu ćete naći hrabrost, strogoću, katkad i nemilosrdnost. A majka? Kad ste bolesni, dozivat ćete nju, kad vam ništa ne ide, tražit ćete od nje utjehu. Ona je simbol brige. Sve što ona kaže, za tvoje je dobro. Ponekad znaju izgovoriti koju grubu riječ, ali dok trepneš, one se već beskrajno kaju zbog toga. One će uvijek govoriti, savjetovati, napominjati. Doduše, ti ćeš po svom. Čak se dogodi da majke pokušavaju sve raditi za tebe, pokušavaju živjeti tvoj život. Mi djeca uglavnom uživamo u takvim okolnostima, no neće uvijek biti majke da napominje. Najveća njihova želja je da budemo bolji od njih, da pokupimo najbolje i to usavršavamo i prenosimo na našu djecu i tako u nedogled. S majkom sve počinje i završi. Sjaj u tami, sreća u nesreći, utjeha za svaku ranu, inspiracija na bijelom listu papira. Moja mila mati, još me tisuću puta isprati i zagrij u toplini i nježnosti svojega gnijezda.

Majka je biće najbliže nebu

Petar Pavlović, 7.a
(1. mjesto)

Majka je biće najbliže nebu

Ona je jedna od onih koje se smiju na sav glas, grli tako da ti zastane dah. Ne možete nju usporediti s drugima, ne uklapa se ona ni u jedan kalup. S njom su dani uvijek šarenici. Pokraj nje uvijek nešto slaviš. Ramovi su puni nekih slika, putovnice uvijek pune pečata. Ona je kao zjenica oka i kao najljepša zvijezda na nebu. Ako o njoj pokušaš napisati knjigu, njezin život neće stati ni na tristo stranica. Taman kada pomisliš kako je sve rekla, ona izvadi nekog asa iz rukava. Najljepša je kada se smije. Ne znam što mi je tada ljepe, njezin pogled ili osmijeh. Posebna je po načinu na koji voli, a ako netko voli djecu više od nje, to može biti samo Bog. On je sve nas naučio voljeti, ali ipak mislim da je mojoj majci u majčinstvu primjer i uzor bila Marija. Pored njezine majke koja se zove Marija, ulogu je imala i Blažena Djevice Marija, ona koja je rodila djetešce u štalici. Marija je došla na ovaj svijet kako bi nam pokazala put spasenja, put koji vodi u blaženstvo. Pokazala je kako se lijepi stvari mogu dogoditi i na Zemlji. Gledajući što je ona činila, usudila bih se reći da se i moja majka trudi ići njezinim putem. Uvijek se trudi za našu sreću i osmijeh te nas uči što znači voljeti i biti voljen.

Ona je dar s neba. I tko zna koliko puta netko treba izmoliti krunicu da dobije majku poput nje.

Iva Perić, 9.a
(2.mjesto)

Bog nije mogao biti svugdje pa nam je stvorio majku. Često razmišljam o ovoj izreci koju sam nedavno čula jer u njoj se krije toliko istine. Ja svoj život ne bih mogla zamisliti bez nje. Ona je moja snaga, moja sigurna luka, svjetionik...dom. U njezinom nježnom biću krije se nevjerojatna snaga i beskrajna toplina. Ona živi za sreću svoga djeteta, za njegov osmijeh i najmanji uspjeh. Nesebično nam daruje sebe i svoje vrijeme. Njoj trebamo zahvaliti za sve jer zbog nje smo ovakvi kakvi jesmo. Zar sve ovo nije dovoljan dokaz da je majka naš andeo koga nam je Bog poslao? Kao da je stvorena na sliku Blažene Djevice Marije koja niti jednog trenutka nije prestajala brinuti za svoga sina i koja je bila uz njega na svakom dijelu njegovoga životnog puta. S molitvom na usnama i krunicom u ruci štiti svoju djecu od svakoga zla. Ne trebamo joj ništa reći, ona poznaje svaki djelić naše duše i čita sve sa našega lica. Razumije „teške“ pubertetske brige i sve izazove modernoga doba. A razumijemo li mi nju? Primijetimo li katkad na njezinom licu tugu, bol ili brigu? Priznajem, rijetko.

No, njezino je lice i tada lijepo jer to je lice majke, osobe koja je najbliža nebu. Njezinom ljubavlju prekrijmo ovaj svijet.

Ana Džakula, 8.a
(3.mjesto)

Područna škola Masline

Selo Masline krasi jedna ljepotica, Područna škola Masline. Puna je vedrih, razigranih i znatiželjnih učenika. Uživaju u zajedničkom druženju i uređivanju prostora, kako u školi, tako i van škole. Na samom ulasku u školu dočekat će vas naš kućni ljubimac, mačka Micika. Ona nas čuva dok smo u učionici i nestrpljivo iščekuje veliki odmor kada dobije koju mrvicu kruha uz dodatak suhomesnatog proizvoda. Uživamo sudjelovati na priredbama jer uvjek dobijemo velike pohvale i gromoglašan pljesak. Svi smo jedna velika obitelj.

Sunce

Zlatno sunce
jako grijе,
obraz mi mijе.

Tople zrake
sve su bliže,
kada ljeto stiže.

Toplinom svojom
suncu nas grijе,
i veselo se smije.

Andrej Krešić 1.r.

Učiteljica

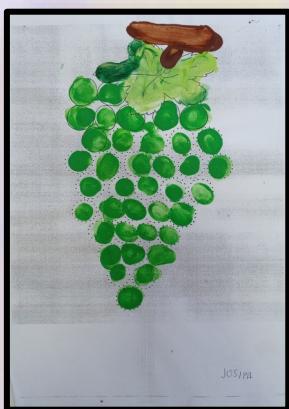
Ovo je priča o mojoj učiteljici koja je za mene najbolja na svijetu. Lijepa je, nasmijana i nije stroga. Jako dobro nas uči i svi smo poslušni. Dobra je kao kruh i ima vedar duh. Volim je jako!

Iva Perić 1.r.

Prvi razred

PRVAŠIĆI

Josipa Šestan

ZA PET DJEVOJČICA I DEVET DJEČAKA
U RUJNU JE ŠKOLA OTVORILA VRATA.
ŠKOLA NAM JE POSTALA DRUGI DOM
I TU SE OSJEĆAMO PRESRETNO.

JUTARNJIM SASTANKOM ZAPOČINJEMO DAN
I UČITELJICA NAM ONDA KAŽE PLAN.
PRIČAMO, PIŠEMO, PJEVAMO,
CRTAMO, BROJIMO, SKAČEMO,
A PONEKAD MALO I PLAČEMO.

Josip Papac

ZA BOŽIĆ SMO BILI VESELI BORIĆI,
A ZA MAŠKARE ĆEMO BITI SNJEGOVKI.
NAJDRAŽI NAŠI BILI SU S NAMA
I UŽIVALI U PRIPREMAMA.

Luka Raguž

Nikola Šutalo

Katja Raguž

Mihael Raguž

Marijo Antunović

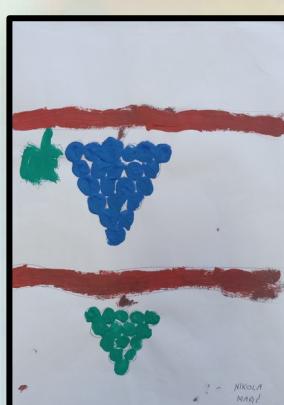
Lucija Šutalo

Nikola Marčinko

Mihael Barbić

Nikola Marić

Karla Milanović

Rita Marić

Matej Papac

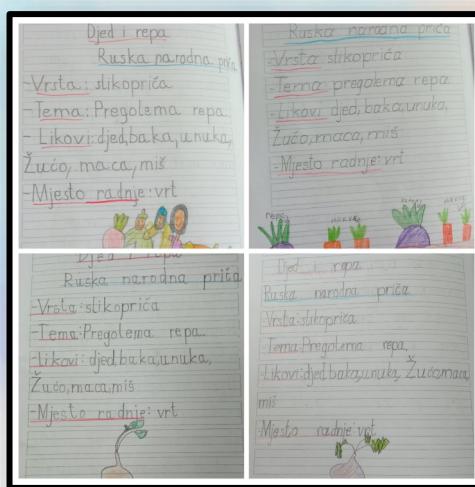
Drugi razred

Integrirani dan

Integrirani dan je dan kad se određena tema obrađuje kroz sve nastavne predmete koji su taj dan po rasporedu. Školski se sati isprepliću i nemaju klasičnu strukturu i trajanje. Glavni cilj je aktivno učenje i suradnički odnos, odnosno ujediniti odgojne i obrazovne sadržaje na zanimljiv i zabavan način.

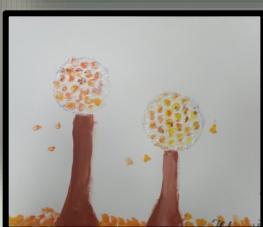
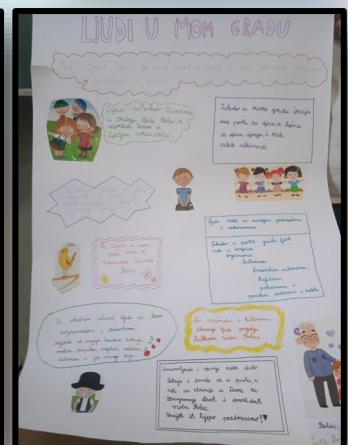
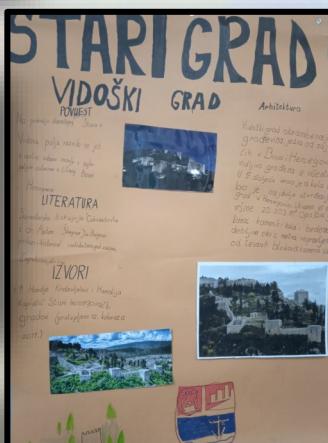
U pozitivnom ozračju te ugodnom okruženju jedan takav dan organiziran je i u našoj školi. Učenici 2. razreda vođeni učiteljicom Ankicom Njavro vrlo su vješto obradili temu „Grad i selo – mjesto u kojem živimo“ kroz Hrvatski jezik, Matematiku, Prirodu i društvo i Likovnu kulturu.

Treći razred

- pripreme za razrednu priredbu za Majčin dan

- upoznaju svoj grad

- likovno se izražavaju

- vole sport

- prošlogodišnji pobjednici karnevala

uspješni u svim aktivnostima

IV. a

PRIJATELJICE

Zora je rana, novi dan se budi,
ona i ja, nenasjavani mali ljudi.
Ona je ta koja meni kuca na vrata,
a moja noge ubrzano trči i ruka kvaku hvata.
I tako svakog jutra, svakoga dana po nekoliko puta
mi smo vani i dogovor pada više puta.
Kad ona počne izmišljati šale
zaboravimo na zadaće stvarne.
Smijeh je naš lijek,
a u tom svemu, tata njen, baci ponekad zgodu neku,
pa smo tada svih troje u kompletu.
Ponekad znamo biti u kazni,
tada se malo umiriti znamo,
kaznu odradimo ekstra pravo.
U školi smo ponekad mislima odsutne,
tada nas spašavaju dečki
koji su u našem razredu majstori svjetski.
Katja i Petra, prijateljice prave,
pozdravljuju vas u ove školske dane.

Petra Rajič

ZIMA

U šumi pokraj sela pao je prvi snijeg. Bijeli oblaci kao bijele lađe plove nebom. Drveće je dobilo svjetlucave haljine. Dimnjaci su se probudili ispuštajući sivi dim. Kada stigne zima i sve uokolo stegne jedino se djeca snježnim pahuljama vesele. Nježne bijele pahulje kao nebeske balerine plešu u letu dok iz visina padaju na krovove kuća i ulice. Sve se zabijelilo. Sve je nekako nestvorno, lijepo kao u bajci. Bijeli prekrivač na travnjacima je poput najljepšeg mekanog saga, a mali grmovi slatki su kao šećerna vuna. Iako mi je hladno i mraz me za obraze štipa, volim zimsku bijelu čaroliju i radujem joj se poput svakog djeteta.

KRAVA I AMBROZIJA

Jednom je putem išla krava
i javila joj se trava:
Nemoj me jesti
jer ćeš tijelom pod pomesti!
Ja sam ambrozija
i sad ću te bosti,
nakon toga ćemo biti
lijecnicima gosti.

Na to će njoj krava:
Gospođo draga,
vi jeste trava,
pojesti vas neću
i želim vam sreću!

Ivan Šutalo

Katja Bošković

LATICE CVIJETA

Latice cvijeta moraju rasti,
a kapljica zato mora pasti.

Moraju nešto pčelice uzeti,
glad one ne žele imati.

Priroda šarene boje prima,
latice cvijeta naravno ima.

Leptiri krila imaju svoja
poput cvijeća prepuna boja.

Djeca će cvijet mami ubrati,
a ona će se jako obradovati.

Petra Papac

MAČKA I MIŠ (IGROKAZ)

MAČKA: O, mišu, mišiću mali, jesli li ukusan kao ostali? Izađi iz skrovišta .

Obećavam , neću ti ništa!

MIŠ : Joj, maco, ti si stvarno luda, ako misliš da vjerujem u čuda.

Hoćeš me pojesti, kao da ne znam, iz svoje rupe van se ne dam.

MAČKA : Hajde samo malo glavu iznesi, samo da vidim gdje si.

Sigurno si zgodan jako. Ne boj se, samo polako.

MIŠ: Ti si, mačko, lukava kao lija, a nisam naivan ni ja.

U svojoj maloj kući imam mira, a imam i velike zalihe sira.

Ti sjedi i čekaj samo, ja ti izaći ne moram tamo.

MAJKA

Biće koje nam je darovalo život i koje volimo najviše na svijetu su naše majke. Majčinska ljubav je najčišća ljubav koja nas prati cijeli život, rušeći sve prepreke i granice. Majka je naš najveći oslonac i podrška. Žena koja je provela mnoge neprospavane noći uz nas od prvih zubića. Uvijek je spremna utješiti nas, zagrliti i neizmjerno voljeti.

Kroz život ih prate razne brige i poslovi. Na tom putu im je najvažnija sreća i zdravlje njihove djece, jer im je majčinstvo na prvom mjestu. Uvijek pronađu način kako razveseliti i oraspoložiti svoju djecu. One su naši najbolji prijatelji i čuvari naših tajna. Uče nas kako biti dobar, poštivati starije i pomagati.

Nažalost ima toliko djece diljem svijeta pogodjene bolestima, potresima i drugim katastrofama koja su ostala bez svojih majki i koji neće osjetiti njihove tople zagrljaje. Zato poštujmo i volimo svoje majke jer one su naš ponos.

Marko Papac

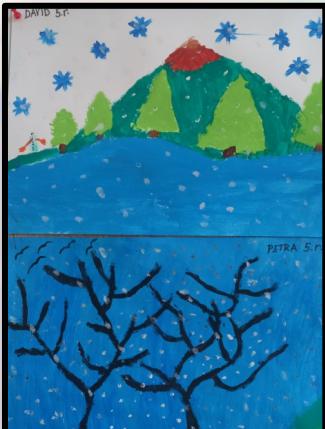
Petra Papac

Marko Barbić

Peti razred

David Perić

Petra Kulaš

MAJČINO SRCE

Svaka majka srce ima
Svako dijete za njega zna
Ljubav koju ono daje
Nikad ne prestaje.

Moja majka onda ima
Četiri srca u grudima
Po jedno srce za četvero nas
Da ljubavi imamo svaki čas.

Ana Perić

Ana Perić

Tea Raguž

MAJČIN OSMIJEH

Kada je mama sretna
Tada se smije
Osmijeh joj cijelo lice prekrije.
Njen osmijeh mene razveseli
Njen osmijeh moju dušu grije
Njen osmijeh ljubav mi daje
Njime me mama miluje.
Osmijehom mi kaže da sam njen cvijet
Njena radost i cijeli svijet.

Luka Perić

Luka Perić

PTICE

Jesen je stigla,
oblake digla,
kiša samo što nije,
a ptica ptice krije.
Na jug poletjet
mora
preko brda i gora.
Male ptice uči
kako spretno doći kući.
Uz cvrkut Suncu pošli
pa u gnezdo sretno došli.

Barbara Vučina

Ana Perić

Petra Kulaš

Tea Raguž

Ivan Bosco Šutalo

Včenički radovi

Svatko traži svoju sreću

Svi mi tragamo za nečim tijekom našeg života, bile to male stvari ili velike poput novog posla, fakulteta, budućnosti. Ipak, danas pričamo o jednoj važnoj stvari koja je dovoljna da nekome stavi osmijeh na lice. To je sreća.

Sreća nije nešto što se može kupiti. Krije se u malim i ,naizgled, beznačajnim stvarima poput ljudskih osmijeha, cvrkuta ptica, žubora rijeke u proljeće. Sretan si onoliko koliko si dobar čovjek, koliko si spreman pomoći drugome u nevolji. Sretan je onaj tko zna voljeti, oprostiti, priznati svoju grešku. Sreća je kada se probudiš i zahvališ Bogu za novo jutro jer ga brojni nisu dočekali ili kada na božićno jutro vidiš svoju obitelj na okupu, sretnu i složnu, jer mnoga djeca nemaju dobre odnose sa svojim roditeljima. Zato moramo biti zahvalni na svemu što imamo. Takav je život, pun iznenađenja, uspona i padova.

Sreća nije nešto za čim trebamo trčati. Sreću moramo zaslужiti iskrenim, dobrom i čistim srcem. Naravno, podijeliti je s nekim, jer što je sreća ako je nemaš s kime podijeliti ili nekome reći.

Klara Šutalo, 9. b

Petra Kulaš, 5. r.

Stolačko proljeće

Pored rijeke moga grada
cvrkut ptica čujem sada.
Modrom rijekom pliva patka,
a na grani sojka slatka.

Maše repom, vrti glavom,
lik svoj gleda u valu plavom.

Proljetna se bura javi
u krošnjama kestenova,
granje njiše i savija,
cvrkut ptica širi gradom
dok prolaziš hladnom Adom.

Nika Raič, 6.b

VRABAC: Pahuljice, gdje si pošla?

PAHULJICA: Najprije ti meni reci gdje sam
došla!

VRABAC: Došla si u lijepi kraj...

PAHULJICA: Njegovo mi ime daj!

VRABAC: Smiri malo doživljaj!

PAHULJICA: Kakav je ovo zavičaj?

VRABAC: Došla si u lijepi kraj, zvan Stolac.

PAHULJICA: Umorna sam, sletimo na kolac.

VRABAC: Zašto ne dolaziš tako često?

PAHULJICA: Zato jer je pretoplo ovo
mjesto.

VRABAC: Što bi mogli napraviti da
omogućimo skijanje?

PAHULJICA: Paa, smanjite malo to grijanje!

Leonora Stijepić, 4. b

Ivan Šutalo, 4. a

Matej Marijanović, 6. b

Včenički radovi

Tara Hodaj, 6. a

Moja majka

Majku najviše volim
i svakoga dana za nju Boga molim.

Ona je poput likova iz bajke,
ima sve što se traži od majke.

Iskazati se ne može moja ljubav prema njoj,
mojoj majci, ženi nevjerljatnoj.

Zaslužuje svu sreću ovoga svijeta,
predivna je kao kad u proljeće priroda cvjeta.

Moja majka heroj je moj,
roman bih mogla napisati o njoj.
Ona je moje svjetlo na kraju tunela,
kada sam u njenom zagrljaju,
kao da sam u raju punom anđela.

Najviše volim kad joj osmijeh lice kralji,
s tim osmijehom sve moje probleme ugasi.
Majko, hvala ti na svemu što si učinila za mene,
u srcu će mi zauvijek ostati uspomene.

Ivona Jarak, 9. b

Moja domovina

Moja je domovina
najljepše mjesto na svijetu,
u njoj svaka ptica
radosno pjevuši u letu.

Moja je domovina
zemlja mala, ali fina,
zemlja riječnih dolina
i visokih planina.

Posavina je sjever,
a Neretva jug,
od istoka do zapada
vrijedan njen je puk.

U Mostaru našem
Stari je most,
tu je svaki turist
zadovoljan gost.

Sarajevo je glavni grad
prepun lijepih prizora,
Baščaršijom se svaki čovjek
prošetati mora.

Al' najljepši je Stolac moj,
Hrgud, Bregava, Radimlja,
Stari grad Vidoški
i slap Provalija.

U domovini mojoj
nek' uvijek vlada mir
i nek' bude sretan
svaki čovjek živ.

Ivan Brkić, 6.a

Valentina Raguž, 4. b

Včenički radovi

Svatko traži svoju sreću

Karlo Vukančić, 6. b

Svatko se ponekad zatekne u potrazi za srećom. Lutamo i tražimo ju u svemu i svakome.

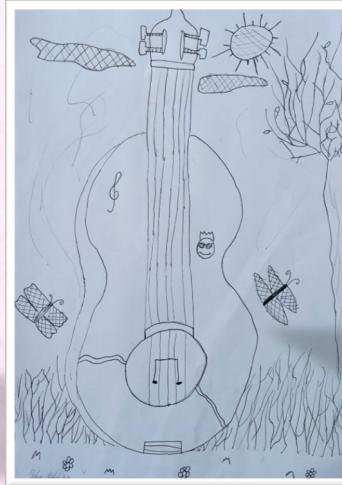
Od malena se zna da je sreća najljepši osjećaj. Šaka slatkiša, nova lopta, ljetni raspust... sve nas to može usrećiti, bar na kratko. Neki zamišljaju sreću kao plašljivu životinju, rijetko vidljivu ljudima, neki kao novac ili slavu. „Nije sreća para puna vreća“, govorili su mi stariji, mudriji ljudi. Ja sam pažljivo slušala. Mislim da novac, uspjeh i slava mogu biti dio nečije sreće, ali i velik dio nesreće. Često ljudi, pa tako i ja, tražimo sreću na pogrešnim mjestima ili stvarima: djetalini, otpalim trepavicama, rođendanskim svijećama ili pak u drugim ljudima. Nekada ljudi usreće druge ljudе, ali obično biva suprotno. Za mene je sreća raznovrsna. Dobra knjiga, vesela pjesma i osmijeh stranca lako me mogu usrećiti. Sreća je, uistinu, u ljudima i u zadovoljstvu. Nažalost, mnogo ga nemaju, rade teške poslove, druže se s nevoljenim ljudima, duboko u duši krije im se tuga. Nikada ne bih mogla tako živjeti, u vlastitoj sjenci. Takvim ljudima nema pomoći.

Ukoliko naučimo cijeniti male stvari, a ne tražiti samo velike, sigurno ćemo biti sretniji.

Nika Marić, 9.b

David Bošković, 4. b

Petar Matić, 6. a

Patricia Ačkar, 4. b

Nasilje među tinejdžerima (problemski članak)

Nasilje na društvenim mrežama danas je glavni problem tinejdžera. Često nastaje zbog nekog fizičkog nedostatka, nacionalne pripadnosti, djevojaka pa čak i nogometnih klubova. Međutim, mišljenja sam da su danas mobilni uređaji najčešći uzroci svađa i nasilja. Problem najčešće nastane preko društvenih mreža, a nastavi se u školi, na igralištu ili ulici. Postoje različita rješenja za nasilje. Bilo bi dobro da mladi više vremena provode vani nego na društvenim mrežama. Nasilje se može riješiti razgovorom. Važno je da nasilnik, ali i žrtva nasilja shvate da im je pomoći potrebna i da tu pomoći potraže na pravome mjestu, kod osoba koje su stručne za pružanje takve pomoći. Ukoliko se radi o tinejdžerima, najbolje je za nasilje najprije reći roditeljima. Oni su tu da te poslušaju i daju ti savjet. Oni mogu pomoći u rješavanju nasilja tako što će razgovarati s drugim roditeljima, nastavnicima i psiholozima.

Domagoj Matić, 9.a

Včenički radovi

Mama

Najdraža osoba na svijetu za mene je moja mama. Volim sve na svojoj mami. Kad me zagrli svojim toplim rukama tad sam najsigurniji. Njezin nježni poljubac svaku moju bol izliječi. Ona me najbolje razumije i uvek savjetuje dobru i poštenu putu. Ne brine samo o meni, nego o mojoj braći i sestrama i sve nas jednako voli.

Luka Matić , 4. b

Poruka mira

Mir je put,
mir je blagostanje,
mir je sreća,
kao i sklopljene ruke male.

Želim da u svijetu ne bude rata,
zato svakom prijatelju otvori vrata.
Budi dobar, ne budi srca kruta
i nikad ne skreći s pravoga puta.

Voli svoje, poštuj tuđe
da u svijetu nikad ne bude tuče.
Voli majku, oca svoga
i vjeruj u svojeg jedinog Boga.

Zato svijete, primimo se za ruke
i radimo skupa.
Neka više ne bude tuge,
suza ni siromašnog puka.

Mihaela Raguž, 6. a

Marija Marić, 6. b

Barbara Vučina, 5. raz.

Školsko jutro

Meka magla na grad je pala,
nikoga nema osim ptica.
Vrijedna djeca školi idu,
hladno je, crvene im se lica.

Sa svih strana tišina pjeva,
neumorna rijeka uvijek pliva.
U klupi netko još zijeva,
jer tako zimi najčešće biva.

Kroz prozor ulazi zima hladna,
na grani stoji ptica gladna.
Čuju se osmjesi blagi,
to su naši prijatelji dragi.

Na ploči razna slova stoje,
neki đaci na prste broje.
Papirić pod klupom tajna nije,
ali ipak se vješto krije.

Ispiti, odgovori i referati,
voljeli bi da to može stati.
Jednako, manje ili veće,
Naučit će se, ako bude sreće.

Nika Marić, 9. b

Zima

Došla je lijepa bijela zima. Sa sobom je povela sve svoje prijatelje. Snijeg je pao i ukrasio sva dvorišta svojom čarolijom. Ljudi se klizaju na klizalištu i uživaju. Djeca se igraju i prave snjegoviće. Ljudi su ukrasili sve kuće, a zima je ukrasila sve krovove bijelim pokrivačem. Zima je sa sobom povela i hladne vjetrove i velike oblake. Ona je jako lijepo godišnje doba. Mislim da zimu svi vole zato što s njom nikada nije dosadno.

David Previšić, 4. b

Martina Raguž, 4. b

Včenički radovi

Ivan Brkić, 6. a

Mama

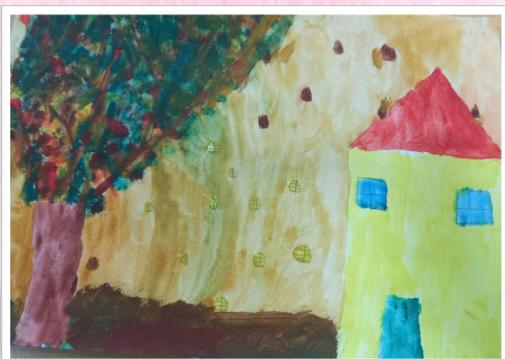
Kada kažem mama
znam da nisam sama.

Njena topla ruka
riješi me svih muka.

Kad se jutrom budim
i u školu spremam,
tad je mama blizu
i problema nemam.

Ovo vrijedi već sve pare
kad me mama pita: Jesi gladna Sare?

Sara Lončar, 4. b

Ivan Bosco Šutalo, 5. raz.

Suza za Hercegovinu

Proljeće se spušta uz prvi sunčev trak,
na staru kamenu kuću, prokišnjala krova.
U kamenu cvijetak najljepši je znak
da vedri dani stižu na ognjišta hercegova.

Hercegovina u srcu, najljepši dio svijeta,
mjesto za spokojan život u mjeri,
tu gdje oči progledaju, srce procvjeta
i duša zatreperi.

K Jadranu plovi Neretva modra,
uz nju procvaše maslačci i žute rese.
Dođe i prođe, nečujno ide
kuda je put odnese.

Od cvjetnih poljana do grada Stoca,
planine Hrguda, Bregave i starog Vidoštaka,
vrjednije od bilo kakvog novca,
stećci, Daorson i još mnoga čuda svakojaka.

Kuća moga djeda uzdignuta stoji.
Uz nju ostadoše sretni dani moji.

Od polja do stola, s roda trsa,
u jesen smokve, a ljeti masline,
slavlja Petrovdana, Božića, Uskrsa,
obitelj na okupu baš svake godine.

Mnogo nevinih, rame uz rame,
Otišlo je da ju brani,
da nama novo jutro svane,
za Boga i za rajsку slavu
branili su krvlju hrvatsku zastavu.

I kad pustiš radosnicu, uvijek je se sjeti.
U snu je sanjaj, iz srca ljubi,
obećaj joj zavjet sveti,
ostani na svojoj rodnoj grudi.

Petar Pavlović, 7. raz.

Marta Moro, 6. a

Včenički radovi

Nasilje među tinejdžerima (problemski članak)

Svakoga dana sve je više nasilja među tinejdžerima i to predstavlja veliki problem. Nasilje se uvuklo u sve pore našega društva.

Svjesni smo činjenice da tehnologija u današnje vrijeme sve brže napreduje. Vjerujem da je to i glavni uzrok nasilja među tinejdžerima. Naravno, ima i mnogo drugih razloga za nasilje. Osim tehnologije i društvenih mreža, problem može predstavljati vjerska pripadnost, boja kože, način odijevanja. Uostalom, nasilnim osobama i najmanja sitnica može biti razlog za nasilje. Današnji tinejdžeri nisu odrasli koliko to oni misle. Smatraju da ako su jači, stariji ili veći, smiju udarati nekoga mlađeg od sebe kako bi se dokazali u društvu. Društvene mreže objavljaju sve i svašta, a najviše nasilja, ili bolje reći tučnjave, koje su tinejdžerima zanimljive. U većini slučajeva roditelji tih tinejdžera ne znaju što njihovo dijete gleda, koristi ili radi na društvenim mrežama pa čak i u školi.

Prije svega moramo znati da je svaki čovjek od krvi i mesa i da između nas nema razlike. Jedno od mogućih rješenja za nasilje među tinejdžerima je zabrana, ili barem ograničavanje, uporabe mobilnih uređaja i društvenih mreža djeci mlađoj od 18 godina. Budući da se problemi najbolje rješavaju razgovorom, uvijek je dobro razgovarati o nasilju, bilo s našim roditeljima, školskim psihologom ili nekom drugom stručnom osobom.

Anabela Ačkar, 9.a

Andela Papac, 6. a

Katja Marijanović, 9. a

Marijana Moro, 6. a

Ljepota je u različitosti

Postoji mnogo ljudi na svijetu koji misle da ako svi budemo jednaki i isti, da će život biti savršen. Prema mome mišljenju to nije istina.

Svaki dan kad idemo u vrtić, školu ili na posao, vidimo se i družimo s drugim ljudima. Svaka ta osoba izgleda, priča i ponaša se drukčije. Samo zamislite da svaki dan dođete u školu ili na posao i provedete čitav dan s osobom koja izgleda, priča i voli iste stvari kao i vi. Različitost nije samo u izgledu nego i u stvarima koje volimo, ponašanju, odgoju i više-manje u bilo čemu. Mislim da moramo biti zahvalni za različitost jer čini naš život zanimljivim. Možda se nećemo slagati sa svima, ali ni ne moramo. Po mome mišljenju smisao života jest naći osobe s kojima se slažemo i sprijateljiti se s njima.

Neki se ljudi, vjerojatno, neće složiti, ali ja mislim da različitost čini svijet boljim mjestom.

Karlo Perić, 9. b

David Raguž, Adrian Bošković,
Jure Vukančić 7. raz.

MISIJA TANZANIJA

Ana Papac, porijeklom iz Stoca, odlaskom u misiju u Tanzaniju stekla je veliko životno iskustvo. O tome kako se odlučila na misiju te kako izgleda život u Tanzaniji rekla nam je u rečenicama koje slijede.

Zahvalnost je vještina koja se može naučiti i razvijati, a prakticiranje zahvalnosti može donijeti mnoge koristi za mentalno zdravlje i blagostanje. Ove stranice namijenjene su upravo tome: Naučimo biti zahvalni!

Z: Dobar dan. Zahvalujemo Vam na izdvojenom vremenu za ovaj razgovor.

Kako ste?

A: Hvala Vama što ste me pozvali. Odlično sam, Bogu hvala.

Z: Znamo da Vam je porijeklo iz Stoca, možete li nam se kratko predstaviti?

A: Moje ime je Ana Papac, rođena sam u Vinkovcima, ali moje porijeklo je iz Hercegovine. Otac je rođen na Puštišima, selu nedaleko od Stoca, a majčini korijeni su iz zapadnog dijela Hercegovine, okolice Međugorja. Odrastala sam i živjela u Vinkovcima zajedno s roditeljima, bratom i dvije sestre. Najljepše uspomene na djetinjstvo i mladost vezane su uz Pušića i Stolac u koje smo dolazili svake godine na praznike i provodili vrijeme s bakom, rođacima i rođbinom. Trenutno živim i radim u Zagrebu u Udrudi Zdenac.

Z: Pozvali smo Vas na razgovor zbog Vašeg humanitarnog rada. Što ste sve do sad radili?

A: Budući da sam završila pravni fakultet, moji dosadašnji poslovi su bili uglavnom vezani uz struku. Radila sam u Centru za socijalnu skrb, neko vrijeme u općini i školi, te u Hrvatskim šumama. Bila sam vanjska suradnica i volonterka Udruge Zdenac od 2006. godine, a od 2018. godine u svojoj Župi Srca Isusova u Vinkovcima započela sam s provođenjem Zdenčevog Projekta Odgoj u solidarnosti – „Uči živjeti“. Radila sam kao župni dopisnik za Đakovačko-osječku nadbiskupiju.

Z: Kako ste došli na ideju odlaska u misiju u Tanzaniju?

A: Još kao dijete osjećala sam u sebi unutarnji poticaj za pomaganjem siromašnima, obespravljenima, onima kojima nema tko pomoći. Tijekom studija u Zagrebu, upoznala sam sestru Ljilju Lončar koja je predstavila rad Udruge Zdenac. Tada sam prvi puta čula da i mi, vjernici laici uz određene uvijete možemo otići u misije. Nikada neću zaboraviti taj dan. Bila sam na Svetoj misi nakon koje je sestra Ljilja imala svjedočenje o svom boravku u misiji u Ekvadoru gdje je provela 13 godina. Toga dana, u pogledu ove časne sestre koja je s tolikim žarom i radošću, slikama i riječima govorila o svom boravku u misiji u Ekvadoru, susrela sam Isusa. Srce mi je lupalo, osjećala sam neobjasnjavaju radost, toplinu i ispunjenje. Tada

sam prvi puta osjetila da me Bog poziva i da želim ići u misije. Priključila sam se Udrudi najprije kao vanjski suradnik, a ubrzo i kao volonter. Nakon studija moj život je krenuo u drugom smjeru. Vratila sam se u Vinkovce i neko vrijeme radila u struci. Nije me to do kraja ispunjavalo. Prije dvije godine, zajedno s Udrugom imali smo edukaciju u Centru za razvoj talenata T4you u Zagrebu na kojoj sam dobila poticaj i spoznala da trebam i želim ići u misije i da je sada pravi trenutak. Te iste godine odlazim u misiju u Tanzaniju prvi put, a nekoliko mjeseci nakon povratka napuštam tadašnji posao i odlazim na duže vrijeme.

Z: Koliko ste vremena proveli u misiji i koje ste dojmove ponijeli sa sobom?

A: U misiji sam provela 6 mjeseci. Tanzanija je zemlja u kojoj su pitka voda, struja i kanalizacija još uvijek za mnoge luksuz. Pored materijalnog još je veće duhovno i moralno siromaštvo. Obitelji su razorene, a djeca prepuštena sama sebi vrlo često završavaju na ulici. Zbog nemoralnog i neodgovornog načina života i ponašanja i odrasli i djeca obolijevaju od različitih bolesti, među kojima je najraširenija sida. No, unatoč svoj toj bijedi i neimaštini, ti ljudi su sretni i zahvalni. Oni žive neopterećeno, žive danas. Nasmijani i radosni, pjesmom i plesom slave život.

Z: Kako izgleda jedan dan u Tanzaniji?

A: Naš dan u misiji započinje svetom misom u 6.30 sati nakon koje molimo jutarnju molitvu. Poslije doručka imamo sastanak i dogovor o aktivnostima i planu za taj dan. Budući da Zdenac u Tanzaniji provodi brojne projekte kao što su: Zdenac znanja – kumstva, Djeca blagoslova, Projekt izgradnje muškog đačkog doma, Opismenjavanje plemena Masai i Sukuma i drugi, većina naših zadataka vezana je uz njih. Zajedno s lokalnim volonterima i djevojkama iz ženskog učeničkog doma posjećujemo stare, nemoćne, siromašne i bolesne, nosimo im hranu i higijenske potrepštine. U podne molimo krunicu ili razmatramo evanđelje, a srijedom imamo biblijske radionice. Obilazimo škole, okupljamo djecu u našoj misiji u Ujewi svake subote na našem programu u okviru kojega djeca dobiju topli obrok i poduku iz predmeta s kojima imaju najviše poteškoća. Nakon obuke svakako najveseliji dio dana su sportske i druge aktivnosti (pjevanje, ples i društvene igre). Nijedan dan nije isti i to je ljepota misije. ☺

Z: Opišite nam svakodnevnicu jednog učenika.

A: Djeca u Tanzaniji su odmalena naučena raditi kod kuće i u polju. Već sa sedam godina samostalno sade rižu, kukuruz, kikiriki... Vrlo rano umjesto roditelja preuzimaju brigu o svojoj mlađoj braći i sestrama. Školski sustav je na vrlo niskoj razini. Nedostatan broj učitelja, nedostatak osnovnih nastavnih pomagala i uvjeta rada, slika je većine osnovnih i srednjih škola u Tanzaniji. U jednom razredu zna sjediti više od stotinu učenika. Sve je to razlog loše i niske razine obrazovanja. Mnoga djeca pješače kilometrima do škole. U školu trebaju doći puno prije nastavnika, već u 6.30 počinju sa čišćenjem učionica, wc-a i školskog dvorišta. Najčešće imaju jedan obrok u danu i to je uglavnom Ugali (kaša od bijelog kukuruznog brašna), grah i mboga (vrsta povrća). Meso i rižu si rijetki mogu priuštiti. Ono što mi je bilo najtužnije, u Tanzaniji je zakonom dozvoljeno fizičko kažnjavanje djece. Imala sam priliku vidjeti kako učitelji štapom udaraju djevojčice po dlanovima, a dječake po turu jer su dobili negativnu ocjenu ili su bili neposlušni. U Tanzaniji je obvezno nošenje školske uniforme koju djeca sama sebi peru u vodi koju su prethodno donijela iz kanala ili najbližeg bunara. Cijeli dan su u školi, a njihov školski dan završava uglavnom oko 18.00 sati. Pomažu svojim roditeljima u svim kućanskim poslovima, a rade i teške fizičke poslove. Praznike uglavnom provode radeći u polju. Malo vremena ostaje za učenje i to u vrlo često teškim uvjetima. Nemaju svoju sobu, radni stol, krevet, a mnoga djeca ni osnovne uvjete kao što su struja i voda.

Z: Je li Vam teško pao povratak u svoj grad?

A: Jedan dio mene se radovao povratku kući, obitelji, prijateljima, a drugi dio je ostao u Tanzaniji sa svim tim ljudima, a posebno s djecom. Teško je to opisati riječima. Oni vam se jednostavno uvuku pod kožu, u srce i nema dana da ih se ne sjetim.

Z: Koji su Vam planovi za budućnost? Želite li nastaviti svoj misijski rad?

A: Bogu sam prepustila sve svoje planove za budućnost, a oni su zasada vezani uz misijski rad. Trenutno radim u Zdencu kao voditelj misijskih aktivnosti u Hrvatskoj.

Z: Što ste naučili iz dosadašnjeg humanitarnog rada, a da želite prenijeti našim čitateljima kao poruku?

A: Naučila sam da je za pravu i istinsku sreću potrebno tako malo. Ne postoji materijalna stvar na ovom svijetu koja može ispuniti čovjekov život niti ga usrećiti, koliko kada se čovjek daje drugome, kada svoje talente koje mu je Bog darovao iskoristi za dobro bližnjih. Shvatila sam ljepotu življenja s Bogom u jednostavnosti, poniznosti i radosti djece i ljudi s kojima smo živjeli. Bez obzira na siromaštvo, bolesti, svu težinu i surovost njihova života, oni se raduju svakom danu, imaju otvoreno srce i osmijeh na licu. To je ono što bi od njih trebali usvojiti i naučiti.

Z: Još jednom Vam hvala i sretno u ostvarenju budućih ciljeva!

A: ☺

Sekcija: Klub mladih knjižničara i novinara

VUKOVAR 2024.

*Pozdrav do sljedeće
godine!*

*Učenici i djelatnici
Osnovne škole Stolac*